

MAG IEDEREEN JE MUZIEK GEBRUIKEN? WELKE BESCHERMING BIEDT AUTEURSRECHT?

Henk Westbroek (Het Goede Doel) was niet blij toen zijn muziek werd gebruikt tijdens een PVV-bijeenkomst, zonder dat hij hier toestemming voor had gegeven. Hetzelfde gebeurde bij Aerosmith toen het nummer Dream On werd gebruikt voor de verkiezingscampagne van Donald Trump. Zanger Steven Tyler verbood Trump dat te gebruiken. Mag iedereen ongevraagd jouw muziek voor bijvoorbeeld een politieke campagne gebruiken? Wat kun je daartegen doen? Musicmaker zocht het uit.

Aerosmith wilde dat Dream On van Donald Trumps playlist werd gehaald

© Julie Apria

'Ik gebruik ook jouw muziek als je niet oppast'

© JGage Skidmore

Om te weten wat je moet doen als je muziek gebruikt wordt voor iets waar je geen toestemming voor hebt gegeven, moet je eerst weten wat de regels zijn voor het gebruik van muziek. Auteursrechtenorganisatie Buma/Stemra is hierin gespecialiseerd. Aan woordvoerder Frank Janssen de eer om het regeltjesdoolhof bloot te leggen.

TOESTEMMING VERPLICHT 'De muziek is van de maker. Zodra er muziek wordt gemaakt, ontstaat er automatisch auteursrecht. Dat auteursrecht geeft de maker het recht om te bepalen wat er wel of

niet met de muziek mag gebeuren. Zodra iemand muziek wil gebruiken - buiten de privésfeer - moet er toestemming gevraagd worden. Die toestemming moet gegeven worden door alle rechthebbenden. Als je bij Buma/Stemra aangesloten bent, zijn je auteursrechten in beheer bij Buma/Stemra. Dat betekent dus ook dat wanneer er een cover van jouw nummer wordt gemaakt of er iets in de tekst of muziek wordt veranderd, er eerst toestemming bij jou als originele maker gevraagd moet worden. De inkomsten die andere muzikanten dan met jouw nummer genereren, gaan vervolgens ook naar jou.'

TOT IN DE HEMEL BESCHERMD 'Muziek is altijd auteursrechtelijk beschermd, tenzij de maker langer dan zeventig jaar dood is of wanneer de maker heeft bepaald dat de muziek rechtenvrij is. De auteursrechten zijn van de erfgenaam tot zeventig jaar na de dood van de muzikant. Degene die de rechten erft, krijgt de vergoeding voor het gebruik van de muziek, net zoals de auteur dat zelf deed voor zijn dood. Het gaat dan specifiek over de auteursrechten. Je hoeft overigens niet per se bij een auteursrechtenorganisatie aangesloten te zijn om je rechten te exploiteren. Je kunt dit ook zelf in de gaten houden. Dat wordt echter op de lange termijn lastiger om te doen; je kunt namelijk niet alle media die jouw muziek gebruiken, constant in de gaten houden. Op dat moment is het handig om je aan te melden bij een organisatie die dat voor jou doet, in dit geval Buma/Stemra.'

IMAGOSCHADE In het geval van Het Goede Doel werd het nummer België gebruikt bij een PVV-bijeenkomst. Zanger Henk Westbroek en zanger-toetsenist Henk Temming willen niet geassocieerd worden met een politieke partij. Wat moet je dan doen? Evert van Gelderen, advocaat intellectueel eigendom bij De Gier I Stam & Advocaten, geeft antwoord. 'Je moet op twee dingen letten: hoe sterk is je positie en hoe pak je het aan? Je begint toch vaak met een brief of een telefoontje naar het medium dat jouw muziek gebruikt. Als daar niet op gereageerd wordt, heb je weinig andere opties dan het juridisch aan te pakken. In dat geval stuurt een advocaat eerst brieven naar het medium. Wordt daar niet op gereageerd, dan kun je naar de rechter stappen. Dat laatste gebeurt niet zo vaak in verband met de

'HET IS ERG LASTIG OM CONTROLE TE HEBBEN OVER HET GEBRUIK VAN JOUW MUZIEK, ALS JE JE AUTEURSRECHTEN AAN BUMA/STEMRA HEBT GEGEVEN'

kosten van een rechtszaak. Je moet kunnen aantonen dat het gebruik van jouw muziek schade brengt aan je werk of imago. Dat zit soms ingewikkelder in elkaar dan je zou denken; sommige redenen zijn makkelijker te begrijpen dan andere. Het hangt af van de omstandigheden of je er iets tegen kunt doen.'

JURIDISCH GEZIEN

'Vanuit de juridische kant is het nog interessanter. We hebben in Nederland het stelsel van Buma/Stemra. Het is erg lastig om, als je je auteursrechten aan Buma/Stemra hebt gegeven, controle te hebben over het gebruik van jouw muziek. Dat is om de simpele reden dat je je rechten uit handen hebt gegeven. Op het moment dat er een vergoeding voor het gebruik van je muziek betaald wordt, kan je dit eigenlijk niet verbieden. Dat geldt dus voor al het gebruik, ook op bijeenkomsten van politieke partijen, zoals in het voorbeeld van de bijeenkomst van de PVV. Het Goede Doel wil niet geassocieerd wor-

den met een politieke partij. Het probleem ligt op dat moment niet meer bij auteursrechten, maar bij persoonlijkheidsrechten. Dit valt nog wel onder de auteurswet. De aanpak is wel hetzelfde als je een beroep doet op je auteursrechten.'

ADVOCATUUR

'Ik kijk allereerst of de klant een sterke zaak heeft. Als ik denk dat het haalbaar is, kan ik er iets mee gaan doen. Dat betekent overigens niet dat als je denkt dat iets niet haalbaar is, je er niets mee kunt doen. Je kunt altijd kijken hoe ver je kan komen. Als je een zaak binnen auteursrecht voor de rechter brengt en je wint, dan krijg je in principe alle gemaakte kosten terug. Dat is bij een arbeidsconflict of een huurgeschil anders; daarbij krijg je je kosten niet terug. Men vond dat het onredelijk was dat je het auteursrecht zou moeten aanvechten met zulke hoge bijkomende kosten, en daarom is de wet daarop binnen Europa aangepast. Dat speelt natuurlijk een grote rol bij het besluit om een zaak aan te vechten.'

Wanneer je niet bij een auteursrechtenorganisatie aangesloten bent en je muziek gebruikt wordt, zonder dat je daar toestemming voor hebt gegeven, kun je dat het beste in een brief of met een telefoontje aan het desbetreffende medium laten weten. Ben je aangesloten bij een auteursrechtenorganisatie en zijn er problemen over het wel of niet betalen voor jouw werk, dan lost de organisatie dat voor je op. Wil je niet geassocieerd worden met een bepaalde gebruiker en ben je wel aangesloten bij een auteursrechtenorganisatie, dan wordt het lastiger om je gelijk te halen. In dat geval moet je goed kunnen aantonen dat de organisatie jouw imago schaadt. Volgens Aerosmith en Het Goede Doel was dit dus het geval. Waar de PVV de ophef van Henk en Henk met een sissert liet aflopen, gaf Donald Trump zijn voorval met Aerosmith een vilein staartje: 'Steven Tyler heeft me gevraagd om zijn nummer niet meer te gebruiken, ook al heb ik het recht om dat wel te doen. Ik heb gelukkig een hoop betere nummers gevonden. Ik ben blij dat Steven hiermee meer publiciteit heeft gekregen dan hij in tien jaar heeft gehad.'

Het Goede Doel wil op geen enkele politieke bijeenkomst gedraaid worden.

CHANGING THE DYNAMIC

Huge sweet spot

Virtually zero proximity effect

Flat frequency response

Minimal EQ and processing required

Textbook polar pattern

Natural stage bleed and off-axis rejection

KSM8

DUALDYNE™ VOCAL MICROPHONE

Wired and wireless options available, with choice of black or brushed nickel finish.

Find out how we did it at:
www.ksm8.shure.eu

SHURE
LEGENDARY
PERFORMANCE™